

FELSŐÖRSI

Hírmondó

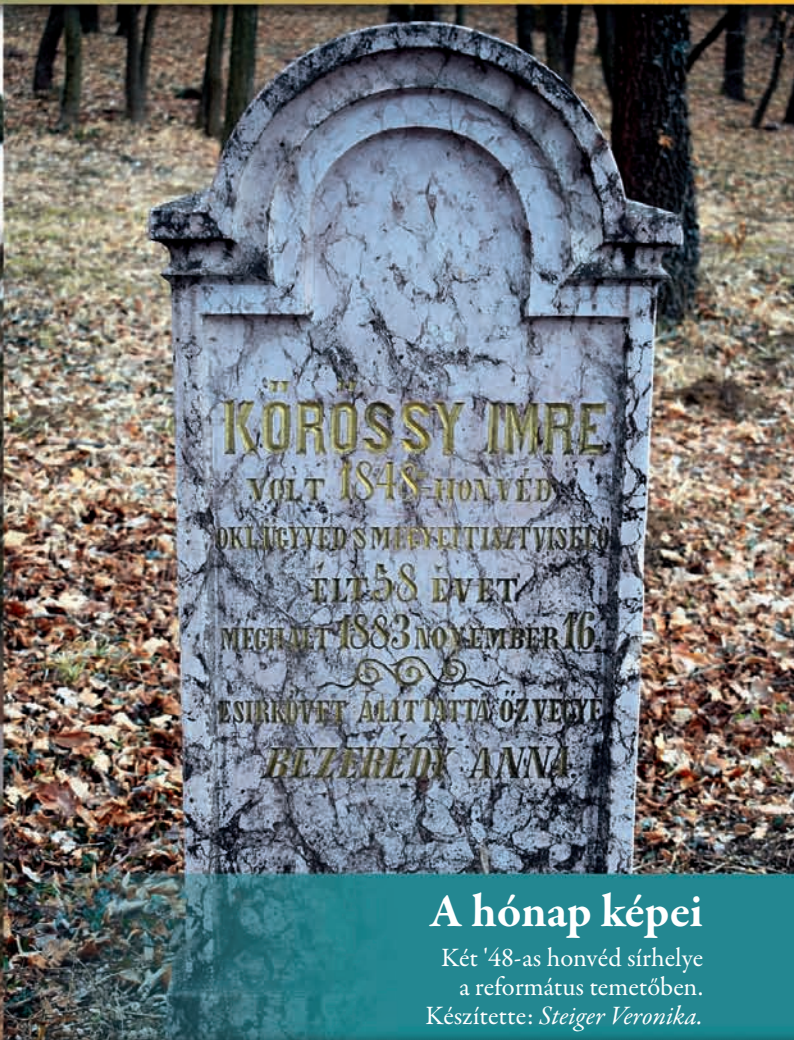
XI. évfolyam 2. szám 2017. február
Felsőörsi Önkormányzat Kiadványa

Itt nyugszik
KOVÁCS ISTVÁN
volt 1848/49os honvéd
élt 68 évet
meghalt 1889 márczius 11

és öccse
KOVÁCS JÁNOS
élt 67 évet
meghalt 1898 januarius 11

Áldás béke hamvaikra!

KÖRÖSSY IMRE
VOLT 1848-HONVÉD
OKLÉNYVÉD S MÉRÉTTILTÁZT VISELŐ
ÉLT 58 ÉVET
MEGHALT 1883 NOVEMBER 16
ESIRKÓVET ÁLLÍTTATTA ÖZ VEGYE
BEZERÉDY ANNA

A hónap képei

Két '48-as honvéd sírhelye
a református temetőben.
Készítette: Steiger Veronika.

Arany János

A legszebb virág

Szép virág a rózsá, hát még a bimbója!
Mert az ég harmatja mindennap mosdatja;
Szép virág a szűz lány innepnapra kelve:
De legszebb virág a haza szent szerelme.

Nem terem a kertbe', a fekete földből,
Sem a virágágyból soha ki nem zöldül:
Csak terem az épen az ember szívében
Az ember szívének legislegmélyében.

A gyökere pedig vértől nedvesedik,
Ha lankadni kezd is vérrel öntözgetik:
Öntözzük, locsoljuk ezt a szép virágot!
Ez gyümölcsöz nekünk édes szabadságot.

(1848)

Meghívó

Felsőörs Község Önkormányzata tisztelettel meghívja Önt és kedves családját
2017. március 15-én 9 órakor az 1848/49-es szabadságharc és
forradalom 169. évfordulója alkalmából rendezett ünnepi megemlékezésre.
Helyszín: a Hősök kertje (Szabadság tér)

Program:

**Himnusz • Köszöntőt mond Szabó Balázs polgármester • A Malomvölgy
Általános Iskola ünnepi műsora • Koszorúzás • Szózat**

Ünnepeljünk együtt!

Önkormányzati hírek

Felsőörs Község Önkormányzatának képviselő-testülete január 30-án tartotta soron következő nyílt ülését.

A képviselő-testület határozott arról, hogy 2017-ben az ingatlanulajdonosok építőközösségével belterületen a Kertvég utcát és a Miske utcát építi meg. Utóbbinál az útépítéssel egyidejűleg a még hiányzó közvilágítás kiépítését is meg kell oldani.

A Miske utcán kívül a Bátorkertekben lévő többi utca (Bátorkert u., Hamuház u., Király u.) közvilágosításáról is tárgyalt a testület és elhatározta, hogy többféle technikai megoldás lehetőségét is megvizsgálja.

A következőkben arról döntött a testület, hogy az Eperfasor és a Miske utca elágazásában a szennyvíz nyomóvezeték állapotában feltárt probléma orvoslására bruttó 558 ezer forintos megbízást ad arra alkalmas kivitelező, a Speciál Bauterv Építőmérnöki Kft. részére. Az alacsony banki kamatok miatt a képviselő-testület döntött arról, hogy az önkormányzat megtakarított pénzeszközeit, állampapírban (Féléves Kincstárjegy) fogja elhelyezni.

Hatodik napirendi pontként a testület meg tárgyalta az önkormányzati törvény 2017. január 1-től hatályos változása miatt a pol-

gármesteri, alpolgármesteri, képviselői, bizottsági tagi illetmény és tiszteletdíj változásáról szóló napirendet. A testület a törvényváltozából eredő 11,11%-os emelést fogadta el egységesen minden érintett számára. Ezzel a polgármester illetménye 448.727,- Ft-ról 498.600,- Ft-ra, az alpolgármester tiszteletdíja 157.055,- Ft-ról 174.505,- Ft-ra, a képviselők tiszteletdíja 20.000,- Ft-ról 22.200,- Ft-ra, míg a külsős bizottsági tagok tiszteletdíja 7.000,- forintról 7.800,- forintra változott. A változással egyidejűleg az érintettek közül többen részben vagy egészben lemondtak tiszteletdíjukról.

A képviselő-testület döntött arról, hogy a 2017/2018. nevelési évről vonatkozóan a gyermekek óvodai beiratásának időpontja 2017. április 20. 8.00–16.30 óráig. Az óvoda 2017. június 16–július 30. és augusztus 28–31. között összevont csoporttal működik, míg 2017. július 31–augusztus 25. között teljesen zárva tart.

A testület ismét felhatalmazta a polgármestert a Malom-völgyben a Snétberger tábortal szemben lévő 250 m³-es ivóvíz medence körüli terület megvételére.

A testület elutasította a DRV Zrt. azon javaslatát, hogy kössön megállapodást arról,

hogy az önkormányzat támogassa a DRV Zrt. közterületi bontással járó korlátozási tevékenységét az adósságba esett felhasználók esetén.

Az önkormányzat idén ismét szeretne csatlakozni a „Magyarország legszebb konyhakertjei” mozgalomhoz és ismét versenyt hirdet a helyi lakosok, kertművelők számára. Testvértelepülésünk, Pográny magyar iskolájába beiratkozók támogatására az önkormányzat 10 ezer forint támogatás átadásáról megállapodást köt az országos programot lebonyolító Rákóczi Szövetséggel.

A testület közös megegyezéssel megszüntette a Szilvás u. 1/4. szociális bérlakás bérlőivel kötött szerződést és bérbevétele meghirdeti ezt a lakását.

Végezetül elfogadta az önkormányzat lejárt idejű határozatok végrehajtásáról szóló beszámolómat és meghallgatta az elmúlt ülés óta történt fontosabb önkormányzati eseményekről szóló tájékoztatómat.

A képviselő-testületi ülések részletes jegyzőkönyveit olvashatják községünk honlapján (www.felsoors.hu) az 'Önkormányzat' -> 'Jegyzőkönyvek' menüpont alatt.

SZABÓ BALÁZS, POLGÁRMESTER

200 éve született Arany János 1817–1882

Arany János családja a Bihar megyei Nagyaluból származott: abból a faluból, ahonnan hatalmas költeményének hőse, Toldi Miklós indult diadalmas útjára. A XVII. században a többi tősgyökeres kiváltságokat élvező hajdú családokkal együtt költöztek Nagyszalontára. A költő bölcsője itt ringott a Kölesér utcában Arany György és Megyeri Sára tizedik gyermekeként. Ma emléktábla áll a ház helyén: „Ezen a helyen állott a „bogárhátú öreg ház”, melyben Arany János 1817. március 2-án született”. Tágas udvar, hátul kis kert volt a kedvenc tanyája a visszahúzódó, vézna kislánynak, kire öregedő szülei féltő szeretettel vigyáztak, hiszen asszony sorban levő Sára lányuk után nyolc kisgyermeküket kellett eltemetni. Itt tanulta apjától hamuba írva a betűvetés mesterségét, itt olvasgatótt a bolognói eperfa lombjai alatt. Súlyos csapásként élték meg, hogy Mária Terézia visszavonta a hajdúk nemesi levelét, iskolába indulásakor leégett a házuk, s a vő, Jámbor János adott menedéket a sorsüldözötteknek. Szent Mihály napján innen indult el a kis Jankó az

iskolába, ahol ráírta elsőiskolás könyvére első versikéjét: „Ha akarod tudni, e könyv kié legyen, Az Arany Jánosé, ki sokáig éljen.” Zsoltárokat, Bibliát olvasott, s örömmel hallgatta a népi történeteket, melyeket apja beszélt el neki. 1833 őszén sok könyvvel, kevés ruhá-

val, s egy gitárral megérkezett a debreceni kollégiumba. Anyagiak miatt fel kellett függesztenie tanulmányait, és a kisújszállási iskola preceptora (elemi osztályosokat tanított) lett, hogy esztendő múlva folytathassa a debreceni kollégiumot. Rengeteget olvasott, szépen haladt a francia nyelvben, tanítványokat vállalt, jeles eredménnyel fejezte be tanulmányait. Érezte magában az isteni szikrát, tehetségét sokfelé kipróbálta: írt, festett, szobrászkodott, míg nem a remény a színpad felé szédítette. Debrecenben megnyílt az új színház, de neki csak statiszták szerepek jutottak. A vándorszínészek korabeli echós szekerén Nagykárolyon át, Máramaroszigetig jutott. Gondolatai egyre hazaszálltak. Kilenc napi gyaloglás után lefogyva, rongyosan, halálos fáradtan érkezett haza. Anyja még élt, de beteg volt és pár hét múlva meghalt. Ott maradt világtalan apjával szerető nénje gondoskodása alatt. Hamarosan korrektori állást kapott az iskolában, s egy szobás lakás is járt vele. Apja állapota szépen javult, hamarosan visszanyerte látását. Egy Rozványi nevű gazdag kereskedő

lányát tanította, itt ismerkedett meg egy szerény, egyszerű, fiatal, árva lánnyal, Ercsey Juliánával. A szerencse melléjük pártolt aljegyzői állás képében, melyre Szalonta városa megválasztotta a költőt. Még abban az évben házasságot kötöttek. Megkezdődtek számára a dolgoz, munkás évek, jogi tanulmányokat is kénytelen volt folytatni. Nem is volt soha panasz ítéletei ellen. Igaz, hogy még egy dolog volt segítségére a megdönthetetlen ítéletek hozatalában: megvesztegethetetlen becsületes lelke, amelyhez, mint mondták, a Dárius kincsével sem lehetett hozzáférni. Költészetről szó sem lehetett, nem is volt kívül szót váltani erről. Míg aztán Szilágyi István, debreceni tanuló társa Szalontára került rektornak, s az ő biztatására előkerültek Arany Shakespeare fordításai. „Aki ilyen szépen bánik a magyar nyelvvel, annak nem szabad a tehetségét parlagon hevertetni.” – és a költő lassan munkához látott. Közben házasságukat két gyermekkel áldotta meg az Isten. Az első leány volt: Juliska, a második fiú: László. 1844-ben, mikor László született, halt meg csöndes, nyugodt halállal az öreg Arany György. Nagy hatással volt rá Petőfi János vitéze, s tudta már, hogy mit kell írnia. A Kisfaludy Társaság pályázatára elkészítette a magyar népies költészet remekét a Toldi című 12 énekes elbeszélő költeményt. Arany húsz aranyat, hírt, dicsőséget nyert e napon, de a legnagyobb boldogságot Petőfi barátsága szerezte neki: „Toldi írójához elküldöm

lelkemet, Meleg kézfogásra, forró ölelésre!” Verses levélváltásaik után személyes találkozásaik irányt mutattak a népköltészet felé. Örömmel küldte el Petőfinak a hat énekből álló Toldi estjét, hogy megbírálja. Meg is érkezett a válasz: „Most már, ha a fejét és a lábát megcsináltad, csináld meg a derekát is!” Erre azonban (Toldi szerelme), csak jóval később, idős korában került sor, s már nem kérdezhetette meg a nagy költőbarát véleményét. Dicsőséges napok következtek: 1848, Te csillag! Petőfi Bem tábornok seregébe indulva barátjára bízta feleségét és Zoltán fiát. Arany rövid ideig nemzetőrnek állt. „Tenni kevés, de halni volt esély” – mondja egy helyen katonáskodásáról. Nemzetőr dala is ekkor keletkezett: Süvegem nemzetiszín rózsája... Aztán a szörnyű vég: Petőfi halála, Világos, bujdosás, majd passzív ellenállás, nagyon nehéz a magára találás. Előbb a Tisza családnál magántanító Geszten, majd kilenc esztendőn át tanári állás a Nagykőrösi Gimnáziumban, ahol tanítványai rajongtak érte. Itt kezdődött a nagy balladás korszak, mely visszafordult dicsőséges történelmi múltunkba: Mátyás anyja, V. László, majd később Ferenc József császár magyarországi látogatására dicsőítő ének helyett a Walesi bárdok. Deák Ferenc hívására megkapta Pesten a Kisfaludy Társaság igazgatói állását és a Szépirodalmi Figyelő c. lap szerkesztését. Mégsem érezte jól magát a nagyvárosi emberforgatagban.

Tagja lett a Magyar Tudományos Akadémiának, majd titkára Zrínyi és Tasso c. tanulmánya volt a székkfogaló beszéde. Nagy szolgálatot tett a magyar irodalomnak Madách Imre felfedezésével, lelkesülten vette észre az Isten adta lángelmét és segítette a költemény nyelvi és verselési javíthatóságát. Az 1870-es évek második felében talán lánya halála miatt is, egészsége hanyatlani kezdett. Lemondott akadémiai titkárságáról hátralevő éveit a Margitszigeten töltötte, itt készült el 1879-ben a Toldi szerelme, melyet óriási siker, ünneplés kísért. 1882 őszén meghült, október 22-én délben meghalt. Az Akadémia oszlopcsarnokából temették. Gyulai Pál mondta felette az emlékbeszédet: „A magyar művészet felülmúlhatatlan mestere, az irodalom méltóságának képviselője, a magyar népjellem valóságos típusa voltál minden erényeivel, gyöngesége nélkül.” A Múzeum kertjében ott áll a költő szobra, Piroska és Toldi tekintenek fel rá. Nagyszalontán a Csonka toronyban az Arany János Emlékmúzeum és a református templom kertjében padon ülő szobra mindig friss virágokkal és szalagokkal őrzi emlékét. Düböröggjön fel bennünk Rendületlenül c. versének kezdő és utolsó szakasza: „Hallottad a szót: rendületlenül – Oh értsd meg a szót: árban és apályon – Szírt a habok közt – Hűséged megálljon!”

RÁSKY MIHÁLYNÉ TANÁR

MEGHÍVÓ

A Balatonalmádi Rendőrkapitányság közbiztonsági Konzultációs Fórumot szervez
2017. március 8. (szerda) 17:00 órára a Felsőörsi Faluház Tanácstermébe

A tanácskozás napirendi pontjai: • Tájékoztatás Felsőörs közbiztonsági és bünyügyi helyzetéről. • Kérdések, észrevételek, javaslatok a jelenlévők részéről. • A felvetett problémákra megoldási javaslatok, vállalások.

Tisztelettel várunk minden olyan érdeklődőt, aki Felsőörs Község közösségének érdekében, a közbiztonság megerősítésére, érdemi észrevételt, javaslatot tud tenni.

DR. LINCZMAYER LÁSZLÓ R. ALEZREDES, KAPITÁNYSÁGVEZETŐ

Új foglalkozás a Civilházban!

Egészségmegőrző torna indul a Civilházban!

Első alkalom: március 9. 19.00 • A foglalkozás ingyenes!!!

A torna leírása: „Külföldi munkám során ismerkedtem meg egy indiai jogi házaspárral, akik minden nap levezettek az érdeklődők számára egy szigorú szabályok alapján összeállított egészségmegőrző gyakorlatot. A résztvevők kora 10–60 éves korig változott, és sportolók mellett mozgásszervi problémákkal küzdőkkel is találkozhattunk az edzéseken. Többen közülük minőségi egészségi állapot-változást értek el a módszer gyakorlásával. A családommal majdnem naponta végezzük a mozgássort azóta is, és – amennyiben van rá érdeklődő, akkor – szívesen megosztjuk ezt a tudást a Civilházban, csütörtökönként 19 órakor (először március 9-én) kezdődő edzés alkalmával. A torna kb. 1 órát vesz igénybe.

Az edzések látogatásáért Lajos bácsi meridián-tornájához hasonlóan mi sem kérünk részvételi díjat.

Mindenki hozzon magával tornaszőnyeget! Várunk mindenkit nagy szeretettel!

Érdeklődni: Nagy Péternél a 06/70-3856464 telefonszámon lehet!

**Nőnap
alkalmából
március 10-én,
pénteken 12-21
óraig a pizzák
ismét féláron
(+ doboz)
kaphatók a
Kisoroszlánban!
Telefon:
06/87-786-509**

FÁNKFARSANG

2017. március 4.
16.00 – 20.00
Helyszín: Felsőörs Civilház

Program:

- 16.00 – 17.30 Kézműves játszóház
- 17.30 – 18.00 Meglepetés műsor
- 18.00 – Gyerek és felnőtt tombola (Tombola felajánlásokat örömmel fogadunk)

16.00 órától 18.00 óráig

- Farsangi fánk kóstolása (kóstolójegy ellenében)
- Forralt bor
- Tea (poharat hozz magaddal)
- Székelykáposzta (kóstolójegy ellenében)

Büfé: Viola Presszó – Maróti Péter

Szeretettel várjuk
Nők Felsőörsért Egyesület

FELSŐÖRS MÁRCIUSI PROGRAMJAI

Március 1. Baba-mama Klub (Civilház) – 9.30 óra
Március 1. Vegyes vásár (Civilház) – 13.30 óra
Március 4. Fánk farsang (Civilház)
(Szervező: NÖFE)
Március 8. Keresztény Baba-mama Klub (Református
Közösségi ház) – 9.30 óra
Március 15. Nemzeti Ünnepe (Hősök kertje)
(Szervező: Önkormányzat)
Március 17. Vegyes vásár (Civilház) – 8.00 óra
Március 22. Baba-mama Klub (Civilház) – 9.30 óra
Március 25. Szemétszedés
(Szervező: FÉK Egyesület)
Március 25. Visszaemlékezés sorozat (Civilház) – 16 óra
Téma: Nagyanyáink tudománya: a házi tészta
készítése (Szervező: Felsőörsért
Közalapítvány)
Március 27. Vegyes vásár (Civilház) – 8.00 óra
Március 29. Keresztény Baba-mama Klub (Református
Közösségi ház) – 9.30 óra

Áprilisi ajánló:
Április 29. Mandulavirág Teljesítménytúra

További információ: Felsőörs, Könyvtár, Szabadság tér 2. Tel: 06/70-320-6854.

Januárban Disznótort rendezett a FÉK Egyesület!

Teaest

Teaest a sárga esernyő alatt című cikk a 7. oldalon található

„El ne feledd az ősokeket, kik erdők, mocsarak helyén
Mezőket, utat, szőlőt neveltek és falvakat!”

Falunk a legrégebbi korokban I.

A fenti idézet Keresztury Dezső költő szavait idézik a Dunántúli hexameterekből. A mi csodálatos falunk a Balaton és a Bakony ölelésében található minden szépségével.

Vajon milyen lehetett az ősidőkben?

Még a Balaton sem létezett, mikor a fennsík peremén már megjelentek az emberek. Ahol ma a tó végtelen vizeit villogtatja, ott akkor szélfúttá pusztaság terült el. A Király-kút forrástól nem messze egy őskori vörös festékbánya nyomaira bukkantak a régészek. Az ásatásokat Mészáros Gyula (anyai nagybátyám) a veszprémi múzeum régésze vezette 1951-ben. Több mint száz agancs számszám került elő az élénkvoros színű agyagos gödrökből. Érdekessége, hogy a ma élő szarvasfajtáktól teljesen eltérő állatok csontjából készültek. Valószínű a vörös agyagot testük rituális festésére, illetve halottaik betapasztására használták az élet színét jelképező anyagot. A számszámú alakított agancsok, csontok, kovapengék a Szeleta-kultúra korából származnak kb. 65–75 ezer évvel ezelőtt. A fenti lelet példátlan értékű, egymagában álló. Aztán több tízezer éven át nincsenek leletek. Nyomat 30–40 ezer év pora borította, mire a Balaton kialakult. Szakértők szerint mintegy 20 ezer évvel ezelőtt hatalmas kéregmozgások voltak a Dunántúl térségében. Egyes rétegek megsüllyedtek, feltöltődtek vízzel.

Kezdetben az „Ős-Balaton” nagyobb kiterjedésű és mélyebb is volt, átlagosan 90 méter mély. A veszprémi tűzoltó szertár építésénél előkerült kagylófogas álteknős lelet Laczkó Dezső megállapítása szerint e korszakból származik. Nálunk, Felsőörsön a Forrás-hegyünk, az ún. „geológiai csoda” bizonyítja a triász tenger üledékeinek és a Föld tűzhányó működésének megkövült világát, melyet Böch János geológus fedezett fel a XIX. században. Magyarország első földtani alapszelvényeként tartják nyilván. A Bakony- Balaton Geo Park részeként világhírű, büszkék lehetünk rá. Az utóbbi 6000 esztendőben sűrűsödtek a régészeti leletek Felsőörs körzetében. Falunktól északra a Peszei-forrás (Mosó-kút) környékén ötezer éves edénycserepek, kovakő pengék az újkőkori (neolitikum) „vonaldíszes kerámia kultúrájának” korából bizonyítják, hogy ez volt a legrégebbi emberek által lakott terület. A másik ilyen a közismerten Bárókerti ásatások 4800–4500 évvel ezelőttől az új kőkori kései szakaszából az ún. „lengyeli kultúra” jellegzetes tárgyai két csótalpas edény töredék, apró szobor maradvány mellett a veremlakások cölöpnymai, silőgödörök, melyet élelmentárolására használtak. Nem messze ettől a helytől 1896-ban egy agyagedényben talált 277 darabból álló átfűrt kagylókincs és három vörös kőből csiszolt gyöngy, mely ma Budapesten a Nemzeti Múzeumban látható. Az újkőkort váltó rézkorból a Vakola-dűlőben hamus-paticosos veremlakások maradványai, a Főszöllők edénytöredékei, a bronzkori madáralakú edény, a 360 db kúp alakú bronz korongocska (tutulusok) a Tánicsics utcából és számos vaskori lelet bizonyítja, hogy már az őskorban is élhető menedéket talált itt az ember. Emberi táj, a múlt élő része itt jelennek meg, ember és természet szövetségére léptek benne.

RÁSKY MIHÁLYNÉ

Termékenységi szobor

Régészeti ásatás a Bárókertben

Egyszerű élet

„Sokszor figyeltem otthon a mezőkön a pacsirtákat. Olyan egyszerű szerény teremtmények. Beérik egy apró vízcseppel, néhány bogyóval, és mégis élnek. Felroppenek az égből. Egy nap arra a gondolatra jutottam, hogy mi is boldogok lehetnénk, ha beérnénk oly kevéssel, mint a pacsirta. Élhetnénk úgy, mint ők. Énekelnénk, és úgy adnánk hálát a teremtőnek.”

Ezekkel a szavakkal fordul Assisi Szent Ferenc III. Ince pápához a róla szóló filmben. Utána az alábbi kérdést szegezi a pápához: „Mond meg szent atyám, hogy hol hibáztunk?” A pápa válaszában kifejti, hogy fiatalon ő is hasonlóan gondolkodott, de az egyház vezetőjeként ezt már nem teheti meg. Végül azzal a döbbenetes kijelentéssel zár, hogy „Eláraszt bennünket a hatalom és a gazdagság. Ti a szegénységetekkel szégyenbe hoztok minket.”

A fenti gondolatok szerintem ma is nagyon aktuálisak, mivel az uralkodó trend, hogy évről évre többet termelünk, keresünk és növeljük a fogyasztásunkat. Többet eszünk, iszunk, utazunk és nagyobb/kényelmesebb házakat építünk. Így boldogabbnak érezzük magunkat, kényelmesebben élünk és még a gazdasági növekedést is fenntartjuk. Aki a fogyasztói társadalomban született, az el sem tudja képzelni, hogy az élet lehet másmilyen is. Én a szerencsések közé tartozom, mert gyerekként egyszerre láthattam egy eltűnő szegényparaszti életet és a fogyasztói korszak beindulását. A nagyszüleim képviselték a múltat, míg a szüleim a fogyasztói társadalom építőit. A szüleim a gépesítésben látták a jövőt, elektromos és belsőégésű gépeket vásároltak (személyautó, traktor, stb.), gyárban dolgoztak és „modern” téglaházat építettek. Egész életükben a pénzt kergették, de ezzel párhuzamosan egyre többet is költöttek. A nagyszüleim ezt az utat nem járhatták. Ők egész életükben szegényparasztként voltak, vályogházban éltek és csak az elektromos áram volt az egyetlen luxus az életükben. Még a vízért is egy 100 méterre lévő kúthoz jártak. A villanyfény mellett egyetlen elektromos eszközük egy rádió volt. A gépesítés kifulladás náluk az egyszerű paraszti szerszámokban (ásó, kap, kasza). A modern eszközök vásárlása helyett beszállították több mázsa cukorral, sóval és tartós élelmiszerekkel, amikre a haláluk után bukkantunk a padlás lesöprésekor. Gyerekként az életvitelüket egyáltalán nem tartottam követendőnek, de ma már megértem őket, mivel két világéget is megélték. Mostanában sokat tűnök azon, hogy mit kellene megőrizni az ő egyszerű életvitelükből és mire kellene tanítanom a gyermekeimet.

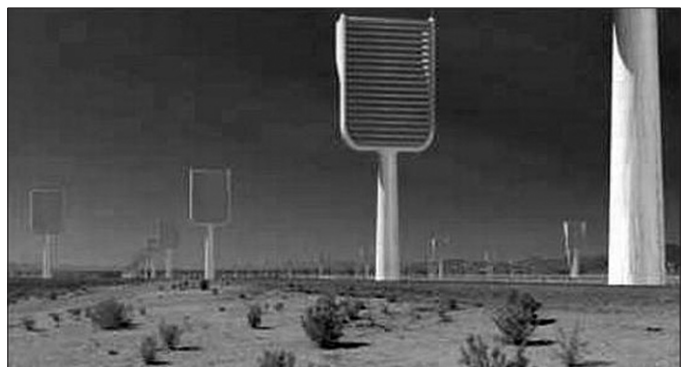
A világot megrengető háborúk helyett jelenleg a legnagyobb problémánk a túlfogyasztás. A túlfogyasztás velejárója a Föld erőforrásainak kifogyása és a mindent ellepő szemét. Az erőforrásaink kimerülése azért veszélyes, mert az utódaink életszínvonala erőforrások hiányában drasztikusan romolhat a miénkhez képest. De az még nagyobb probléma, hogy nem lesz erőforrásunk a világunk újjáépítésére egy esetleg bekövetkező újabb világegés után, ami lehet akár ember által előidézett világháború vagy óriási kiterjedésű természeti katasztrófa. A mindent ellepő szemét közül a folyékony és szilárd halmazállapotú a kisebb probléma. Ezek ugyan tönkretehetik a termőföldjeinket és mérgezhetik a vízbázisainkat, de annyi előnyük azért van, hogy legalább összegyűjthetők, azaz a probléma kis energia- befektetéssel felszámolható. A gáznemű hulladékkal viszont sokkal nagyobb a baj, mivel a levegőből történő kivonása nem megoldott. Az önkéntes szemétyűjtők hiába is gyűlnének össze, nem tudják összeszedni a levegőben felgyülemlő szén-dioxidot, szállóport és más égéstermékeket. Emiatt a közlekedési szokásaink minél előbbi megváltoztatására volna szükség. Autó helyett, gyalog vagy kerékpár-

ral kellene közlekedni, hogy a gáznemű hulladék mennyisége ne növekedjen tovább. Habár a világ egy része már készül az átállásra a belsőégésű autók fokozatos betiltásával, könnyen lehet, hogy már minden késő. Ennek oka, hogy a természet késve válaszol az emberi behatásokra. Ez így van a napsugárzással is. Hiába süt legtöbbit a nap júniusban, mégis a legmelegebb időszak a július végére és augusztus elejére esik. Az emberi beavatkozásra adódó válaszdő sajnos sok évtizedre elnyúlhat, és sajnos nem látjuk még az előttünk tornyosuló bajokat. Bekövetkezhet, hogy az emberiség legfontosabb feladata a CO₂ megkötése lesz. Ekkor az egész világot behálózó a szén-dioxidot hatékonyan megkötő műfákkal kell telerakni.

De ki fogja megfizetni az árát, mert hasznat nem fog hozni? Végül a legkisebb probléma a túlfogyasztással, ami emberi szemszögből mégis legelő van, hogy az egészségünket is idő előtt tönkretesszük vele. A legkevesebb, amit tehetünk a családunkért és önmagunkért, ha visszafogjuk az energiateljesítést. A jelenlegi társadalmi berendezkedés mellett olyan mértékben azért nem lehetséges a fogyasztásunk csökkenteni, mint amennyire Assisi Szent Ferenc kívánatosnak tartaná, de sok kis lépéssel úgy vélem, hogy még a jelenlegi életszínvonal is megőrizhető. A legelső lépésben le kellene mondani a külföldi nyaralásokról, a wellness hétvégekről és a sítáborozásokról. Következő lépésben az autóval történő ingázást tömegközlekedési eszközre kellene váltani. Végül a kertápolásban is hasznos lenne visszatérni a hagyományos paraszti eszközökhöz (pl. kasza használata benzines fűnyíró és fűkasza helyett) és törekedni kellene a saját magunk által megtermelt élelmiszerek fogyasztására (pl. gyümölcsök, burgonya, zöldségek, stb.). A megtakarított pénzen elvégzett lakóházszigetelés tovább javítana a helyzetet. Ezek a lépések az életünket biztosan nem keserítik meg, de jelentősen csökkentenék vele a fogyasztásunkat és a károsanyag-kibocsátásunkat is.

Ahogy a földtörténeti múltban voltak katasztrófák, úgy várhatólag lesznek a jövőben is. Ilyen lehet akár az éghajlatváltozással együttjövő pusztító árvíz, szélvihar és a szárazság is. De akár egy szupervulkán kitörése vagy a Földre becsapódó meteoritok is földrészekre kiterjedő pusztítást végezhetnek. Ezekre fel kellene készülni mind az egyén szintjén, mind pedig a közösség szintjén. A jelenlegi hozzáállásunkkal esélyünk sincs arra, hogy ezeket a kihívásokat képesek legyünk leküzdeni. Ennek egyszerű oka az, hogy nem érjük be néhány bogyóval és vízcseppel.

VARGA SZABOLCS

A klímaváltozás egy lehetséges fékezése: a széndioxidot megkötő műfa farm

Érték-Tár

A ROMÁNKORI PRÉPOSTSÁGI TEMPLOM

A felsőörsi prépostsági templom a Balaton-felvidék egyik legjelentősebb románkori épülete, a maga egyszerűségével is gyönyörű. Eredeti, nyugati homlokzati tornyos, háromhajós műemlék, messziről hirdeti a települést.

A dombon már a XI–XII. században is templom állott, melyet az Örsi-család tagjai az 1240 körül elkészült torony megépítése után lebontottak – és az 1250–60-as években tovább építettek. A torony teljes egészében kváderkövekből épült, a többi rész viszont terméskőből és csak a részleteket és a sarkokat rakták faragott kövekből. A XI. századi templom körül terült el a falu temetője, melyet az 1963–64-es ásatások is megerősítettek.

1500 körül még egyszer átalakították a templomot. A templom pusztulása Mohács után kezdődött meg. 1552-ben a törökök Veszprémet is elfoglalták, s a pusztán álló felsőörsi prépostságot csak 1561-ben próbálták meg a kegyúr Batthyányiak betölteni, nem sok sikerrel. A XVII. században a reformátusok használták a templomot. Az 1730-as években Padányi Bíró Márton veszprémi püspök kezdte meg a romos állapotában is lenyűgöző templom újjáépítését a kornak megfelelő barokk stílusban. Ezt a fehér falfelületek jelzik, valamint a bútorzat: szószék, orgona, főoltár, két mellékoltár, főpapi szék, padok. Egyedül álló a Közép-Európában egyetlen hurkolt féloszlopos, azaz Herkules csomókkal díszített hármastornyablaka.

1963-ban Dr. Körmendi József prépost kezdeményezésére mintegy 2 és fél éven keresztül tartó kutató ásatásokkal kezdődött meg a helyreállítás, s nyerte el a ma is látható formáját.

A templom örzi Boldog Batthyány-Strattmann László festményét és ereklyéjét is. A templomdombon megújult turistapihenő várja a látogatókat.

DR. PÁSZTORNÉ SIMON ANNAMÁRIA

Fotó: Sági Ági

Teaest a sárga esernyő alatt

„Volt egy szomorú ország, ahol mindig esett az eső, és az emberek fekete esernyővel járkáltak. Mindig szomorúak voltak és rosszkedvűek. Sohasem álltak le egymással beszélgetni. Mindig rohantak, és úgy érezték, hogy semmire sincs idejük. Egy napon megjelent közöttük egy sárga esernyős úr. Mosolygott az ernyő alatt. Az emberek megbotránkoztak a láttán. Csak egy kislánynak volt mersze a sárga esernyős úr közelébe menni, sőt beállt az esernyője alá. Azt látta, hogy az ernyő alatt szép és színes a világ. A sárga esernyős úr beszélt a kislánynak arról, hogy az embereknek az a bajuk, hogy nem beszélgetnek esernyők alatt egymással. Kiderült, hogy valamikor a sárga esernyős úr is rosszkedvű, fekete esernyős ember volt, de egy napon találkozott egy sárga esernyős emberrel, aki behívta az ernyője alá, majd ráhagyta az ernyőt. Azóta a sárga esernyővel jár és várja, hogy valaki beálljon alá. A kislány izgatottan figyelte a sárga esernyős úr szavait, s egyszer csak azt vette észre, hogy az úr a kezébe nyomta az esernyőt, de ő maga pedig eltűnt! A kislány ott maradt az ernyővel. És ahogy tovább indult az útján, volt, aki beállt esernyője alá...”

Te beállnál a sárga esernyő alá? Mi megtettük február 4-én a refor-

mátus teaest keretében. Egy pár órára kiszakadtunk a komor, fekete esernyős világból, és örültünk egymásnak, beszélgettünk egymással, figyeltünk egymásra. Jó volt hallani egymás énekeit, akár a Búzavirág dalkör, akár a ref. énekcsoport vagy a hittanos gyermekek tolmácsolásában. Hallhattunk szép verseket is *Nagyné Kiss Boglárka* és *Kaszás Zoltán* előadásában. A Sárga esernyő c. jeleneten kívül pedig még egy jelenet is gazdagított minket a ref. gyülekezet tagjainak előadásában. A tombolázás elmaradhatatlan része minden évben az estnek – a bevételeket orgonánk felújításának költségeire szeretnénk fordítani. Azt gondolom, hogy ez a teaest, mint minden közösségi program - ahol az élet szépségére, Isten gazdag szeretetére ébredünk rá - valóban egy ernyő, amely alatt megszínesedik a világ, ahová jó beállni, ahol jó együtt lenni a másikkal.

Megköszönjük a sok-sok munkát, amely lehetővé tette az est lebonyolítását.

És nem utolsó sorban köszönet a sok finom sütiért és teákért!

KÁNTORNÉ PÓLUS IBOLYA, REF. LELKÉSZ

Felhívás a hónap képére!

Kedves Olvasók!

A Felsőörsi Hírmondó címlapját szeretnénk egy kicsit látványossá tenni. Minden hónapban szeretnénk megjelentetni egy fotót Felsőörsről és a környékről. A kép témája érintheti természeti kincseinket, a tanösvényeket, az épített örökséget, de természetesen lehet portré is, vagy eseménybeszámoló.

Kérjük, hogy akinek vannak nagy felbontású képei, amelyeket szívesen viszontlátna nyomtatásban, és kapcsolódik a témához, küldje el az alábbi címre: konyvtar@felsoors.hu

Nagyon várjuk és köszönjük!

Kisgyerekes anyukák figyelem!

Kéthetente **pénteken** (minden páratlan héten)
9.00-től zenés **Ringató** foglalkozás indul a
legkisebbeknek a Civilházban!

Tartja: Rábaközi Rita, védjegy foglalkozásvezető

Ára: 1000 Ft
Várunk mindenkit szeretettel!

Jóga foglalkozás indul Felsőörsön!!!

Február 27-étől minden hétfőn, 10.00-tól **JÓGA**
foglalkozás indul a Civilházban!

Igény szerint gyermekfelügyelettel!

Miért épp jóga?

- pozitívan hat testi, lelki, szellemi szinten egyaránt
 - harmónia, nyugalom, hasonlóan gondolkodó felnőttek várnak
 - növeli az energiaszintet, kitartást, koncentrációs képességet
 - egészséges életmódra tanít
 - nyitottabbá, segítőkészebbé, elfogadóbbá tesz
 - nincs verseny, a gyakorlatokat mindenki saját képességei szerint végzi
- Plédet mindenki hozzon magával!

ELSŐ ALKALOM | február 27. (hétfő), 10:00
– **ingyenes bemutató foglalkozás**

ÉRDEKLŐDNI | Buzás Magdolna gyermek
jógaoktatónál!

Szeretettel várok minden érdeklődőt!

**A Bíró Autós-Motoros Iskola Tanfolyamnyitót tart március
13-án hétfőn, 17.00-től a Civilházban.**

Felsőörsi lakosoknak a **KRESZ-elmélet ingyenes!**

Érdeklődni: Tóth Balázs: 06/30-9376499.

Köszönet a Felsőörsi Önkormányzatnak a lehetőségért!

Ajánlja fel adója 1%-át a civileknek!

A felsőörsi Malomvölgy Általános Iskola szívesen fogadja
adójuk 1%-át! **Számlaszám: 18914908-1-19**

Köszönjük szépen!

A Felsőörsi Református Egyházközségért Alapítvány kéri, hogy
adójuk 1%-os felajánlásával támogassák közösségi munkájukat.

Adószám: 18913048-1-19

Köszönjük!

Torkos csütiértök a Kisoroszlánban!
Március 3-án pénteken 12-21 óráig minden pizza féláron
(+doboz) a Kisoroszlánban! Tel.: 06/87-786-509

- *Fáradt, kimerült mégsem tud jól aludni?*
- *Ideges, szorong? Fáj a feje?*
- *Visszatérő egészségügyi problémái vannak?*
- *Szeretne leszokni a cigarettáról?*

Szeretne egészségesebben élni,
könnyebben átvészelni
a betegségeket?

Jöjjön el, keressük meg együtt a megoldást!
Az alábbi kezelési technikákkal várom:

BIOREZONANCIA

Számítógép segítségével végzett felmérés, kezelés, mely sejt szintű információk alapján érzékeli és kezeli a felborult egyensúlyi energetikai állapotokat.

Dr Wu-féle FEJMASSZÁZS

Célja a teljes test egészségének javítása, mégpedig a fej masszírozása, kezelése által (érinti még a nyak, váll, karok, kezek területeit is)

TALPMASSZÁZS (reflexológia)

A láb reflexzónáin keresztül befolyásolni tudjuk az egyes szervek nem megfelelő működését ezáltal az egész testi-lelki jóllétet.

Siklós Viktória
természetgyógyász-fitoterapeuta
Szeretettel várom hívását: 20-3505658